26/09/2022

Από την όραση του κόσμου στη θέαση του Λόγου του Θεού

/ Γνώμες

Του π. Ιωάννου Αν. Γκιάφη, Πολιτικού Επιστήμονος – Θεολόγου

Είναι εγνωσμένο σ’ όλους μας πως μια από τις πέντε αισθήσεις είναι **η όραση**. Με αυτή ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να αντιλαμβάνεται τη μορφή των αντικειμένων, την εναλλαγή των κινήσεων, ακόμη και τη διαφορά των χρωμάτων. Βλέποντας δύναται κάποιος να προσδιορίσει το περιβάλλον του ή να αντιληφθεί με αμεσότητα το φως. Μάλιστα η επιστήμη της οφθαλμολογίας αποφαίνεται ότι το 30 % του εγκεφάλου μας επεξεργάζεται και ερμηνεύει τα ερεθίσματα που προέρχονται από την όραση. Πόσα άραγε οφέλη εκπηγάζουν από αυτή; Και μόνο ότι ο άνθρωπος απολαμβάνει το ζωογόνο ήλιο εξαιτίας της όρασής του, αρκεί για να ειδωθεί η σπουδαιότητά της.

Όμως γιατί σήμερα, **26η Σεπτεμβρίου,** να γίνεται λόγος για την όραση; Και η απάντηση μας δίνεται μέσα από την ιερά υμνογραφία της ημέρας, όταν έρχεται

και εγκωμιάζει τον “θεατή των αρρήτων αποκαλύψεων” του Θεού, τον **άγιο Ιωάννη τον Θεολόγο**. Εορτάζοντας την “εις Ουρανούς μετάσταση” του ευαγγελιστή της αγάπης ζωντανεύει ενώπιόν μας η πολυσήμαντη προσωπικότητά του. Ο αγαπημένος μαθητής του Κυρίου μας δεν είναι παρά εκείνος που γεύτηκε με την όρασή του υπερφυσικές και ανεξήγητες θείες αποκαλύψεις.

Πράγματι ο “υιός της βροντής” ευρισκόμενος εξόριστος στο νησί της Πάτμου, οραματίζεται το τέλος του κόσμου αυτού. Με θείο φωτισμό προβλέπει εντός ενός σπηλαίου τη συντέλεια του σύμπαντος κόσμου. Και τότε τα “μέλλοντα συμβαίνειν”, τα υπαγορεύει στον πιστό του μαθητή Πρόχορο, ο οποίος με τη σειρά του, τα μεταφέρει στο χαρτί. Πρόκειται για το τελευταίο βιβλίο της **Καινής Διαθήκης**, την **”Αποκάλυψη**“.

Πολύ εναργέστατη είναι η αρχή του βιβλίου της “Αποκαλύψεως”: “Αποκάλυψη, ᾽Ιησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ ᾽Ιωάννῃ…(Αποκ. α΄,1) Χρησιμοποιείται λοιπόν ο άγιος Ιωάννης ως θείο όργανο και θεοκίνητος λύρα του Αγίου Πνεύματος για να σαλπίσει τα μελλούμενα στους ανθρώπους, αφού προηγουμένως χάριτι Θεού τα προβλέπει ο ίδιος.

Κατά δεύτερον, όταν τερματίζεται ο “Γολγοθάς” της εξορίας του, επιστρέφει **στην Έφεσο**. Εκεί καλείται να αντιμετωπίσει έναν αιρετικό της εποχής, τον Κήρινθο. Με τις αιρετικές του διδασκαλίες υποτιμούσε τον Χριστό, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος. Ο **ευαγγελιστής Ιωάννης** με την επενέργεια του Παναγίου Πνεύματος αντιμετωπίζει τον αιρεσιάρχη Κήρινθο και συγχρόνως συγγράφει το “Ευαγγέλιο του Χριστού”, έναν αληθινό παιάνα της θεότητας του Μονογενούς Υιού και Λόγου του Θεού. Και πρόκειται για το μέχρι σήμερα διασωζόμενο “κατά Ιωάννην ευαγγέλιο”, ενταγμένο στον κανόνα της Καινής Διαθήκης. Σε αυτό μας αποκαλύπτει τον Τριαδικό Θεό και μας μεταλαμπαδεύει την αγάπη του Θεού Πατρός πως απλώθηκε στον παραπαίοντα τότε κόσμο, μέσω της αποστολής του “Υιού του ανθρώπου”, του Σωτήρος Χριστού. Συνεπώς ο ιερός υμνογράφος λίαν εύστοχα θα γράψει ότι διαμέσου του ιερού ευαγγελίου ο απόστολος Ιωάννης “δαδουχεί πάντα άνθρωπον προς γνώσιν Θεού”.

Χαρακτηριστικά ο ίδιος ο ιερός ευαγγελιστής θα επιβεβαιώσει πως μαζί με τους άλλους μαθητές του Θεανθρώπου:”ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας”(Ιωαν. α΄, 14). Ο “υιός του Ζεβεδαίου”, ένας απλοϊκός ψαράς καθίσταται κοινωνός της δόξας όχι κάποιου θνητού, αλλά του ίδιου του Δεσπότη Χριστού. Όντως κατά την ημέρα της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στο όρος Θαβώρ βιώνει την “υφειμένη θεότητα” του Κυρίου μας (Αγ. Γρηγόριος Παλαμάς). Και αυτή την λαμπρότητα μας την

μεταγγίζει μέσω των γραπτών κειμένων του, αποδεικνύοντας την πραγματικότητα των γεγονότων της Θείας Οικονομίας.

Στην ορθόδοξη ανθρωπολογία αναφέρεται πως **ο άνθρωπος αφενός έχει την σωματική όραση, μέσω της οποίας αντιλαμβάνεται τον γύρω κόσμο, αφετέρου έχει προικισθεί και με την "πνευματική όραση", με την οποία ενατενίζει τον Δημιουργό**. Βεβαίως τίθεται ο εύλογος προβληματισμός: Πως μπορούμε να δούμε τον Θεό, όταν "Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε" (Ιωαν. α', 18); Πράγματι ο Παντοδύναμος Θεός είναι αμέθεκτος ως προς την ουσία Του, όμως μπορούμε να τον κατανοήσουμε ως προς τις ενέργειές Του. Μπορούμε να νοιώσουμε τη Χάρη Του, πλημμυρισμένη στη ζωή μας. Μπορούμε να γευθούμε τις δωρεές Του στην καθημερινότητά μας, τις πολλές Του θαυματουργικές επεμβάσεις και την αδιάλειπτη προστασία Του. Επομένως ο Θεός είναι πανταχού παρών και γίνεται αντιληπτός από την επίγεια παρουσία Του.

Όμως η γεύση της Θείας Χάριτος επιτυγχάνεται, όταν συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις στη ζωή του χριστιανού. Πρώτη και βασική προϋπόθεση είναι η μετάνοια, η απόφαση για την προσωπική μας κάθαρση από τα πάθη και τις αμαρτίες μας. Βάζοντας την αρχή της μετάνοιας είναι σαν να ανοίγουμε μια "χαραμάδα" στο "κλειστό παράθυρο" του εαυτού μας, προκειμένου να εισέλθει το φως του Χριστού στην ύπαρξή μας.

Και η δεύτερη προϋπόθεση είναι η εφαρμογή των εντολών του Θεού. Εξάλλου μας διαβεβαιώνει ο ευαγγελιστής Ιωάννης ότι: "ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ"(Α' Ιωαν. γ',24). Δεν πρόκειται για κάποιους κανόνες ή συνταγματικούς νόμους, αλλά για τα κλειδιά που μας ανοίγουν την θύρα του Θεού και αποκτούμε αίσθηση της Επουράνιας Βασιλείας Του. **Ακολουθώντας αυτά τα βήματα η όραση του Θεού μπορεί να γίνει πραγματικότητα και όχι να είναι ένα ανεκπλήρωτο όραμα ή όνειρο.**

Ο άγιος Συμεών ο νέος θεολόγος θα γράψει: "Όπως όταν λάμπει ο ήλιος το μεσημέρι, βλέπουμε ολοκάθαρα το φως, που εκπέμπει, αλλά εκείνον τον ίδιο δεν μπορούμε ούτε και λίγο να τον αντικρύσουμε, ωστόσο λέμε ότι τον βλέπουμε αληθινά, αντίστοιχα και οι άγιοι βλέποντας την αστραφτερή δόξα του Πνεύματος, βλέπουν μέσα σ' αυτή και τον Υιό και τον Πατέρα!". Είθε λοιπόν μαζί με τα χοϊκά μας μάτια, να έχουμε ανοιχτούς και τους οφθαλμούς της ψυχής μας, ώστε από την όραση του κόσμου να φθάσουμε στη θεωρία του Θεού. Αμήν!